HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

12 mai 2011 *

În cauza C-410/09,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Sąd Najwyższy (Polonia), prin decizia din 28 octombrie 2009, primită de Curte în aceeași zi, în procedura

Polska Telefonia Cyfrowa sp. z o.o.

împotriva

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,

cu participarea:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

* Limba de procedură: polona.

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul J. N. Cunha Rodrigues, președinte de cameră, domnii A. Arabadjiev, A. Rosas și A. Ó Caoimh și doamna P. Lindh (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Cruz Villalón,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 noiembrie 2010,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Polska Telefonia Cyfrowa sp. z o.o., de domnii M. Korcz și S. Dudzik, radcy prawni;

— pentru Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, de domnul M. Kołtoński și de doamna D. Pawłowska, radcy prawni;

— pentru guvernul polonez, de domnul M. Szpunar, în calitate de agent;

— pentru guvernul ceh, de domnul M. Smolek, în calitate de agent;

— pentru Irlanda, de domnul D. O'Hagan, în calitate de agent;

— pentru Comisia Europeană, de domnul G. Braun și de doamna K. Mojzesowicz, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 58 din Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 33, denumit în continuare „Actul de aderare din 2003").

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Polska Telefonia Cyfrowa sp. z o.o. (denumită în continuare „PTC"), pe de o parte, și Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (președintele Oficiului pentru Comunicații Electronice, denumit în continuare „Prezes"), pe de altă parte, în legătură cu anumite obligații de reglementare care i-au fost impuse de acesta din urmă.

Cadrul juridic

Actul de aderare din 2003

3 Potrivit articolului 2 din Actul de aderare din 2003:

„Începând cu data aderării, dispozițiile tratatelor originare și actele adoptate înainte de aderare de instituții și de Banca Centrală Europeană sunt obligatorii pentru noile state membre și se aplică în statele membre respective în condițiile prevăzute în aceste tratate și în prezentul act."

4 Articolul 58 din Actul de aderare din 2003:

„Textele actelor instituțiilor și ale Băncii Centrale Europene adoptate înainte de aderare și care au fost redactate de Consiliu, de Comisie sau de Banca Centrală Europeană în limbile cehă, estonă, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, polonă, slovacă și slovenă sunt, de la data aderării, autentice în aceleași condiții ca și textele redactate în cele unsprezece limbi actuale. Acestea se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în cazul în care textele în limbile actuale au făcut obiectul unei astfel de publicări."

Regulamentul nr. 1

5 Potrivit articolului 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului din 15 aprilie 1958 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 1958, 17, p. 385, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Actul de aderare din 2003, limbile oficiale ale Uniunii sunt:

„spaniola, ceha, daneza, germana, estona, greaca, engleza, franceza, italiana, letona, lituaniana, maghiara, malteza, olandeza, polona, portugheza, slovaca, slovena, finlandeza și suedeza".

6 Articolul 4 din acest regulament prevede:

„Regulamentele și alte texte cu aplicabilitate generală se redactează în cele douăzeci de limbi oficiale."

7 Articolul 5 din regulamentul menționat prevede:

„*Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* apare în cele douăzeci de limbi oficiale."

8 Potrivit articolului 8 din același regulament:

„În ceea ce privește statele membre în care există mai multe limbi oficiale, folosirea limbii se va stabili, la cererea statului în cauză, în funcție de normele generale ce decurg din legislația statului respectiv."

Directiva 2002/21/CE

9 Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) (JO L 108, p. 33, Ediție specială, 13/vol. 35, p. 195) are următorul cuprins:

„Prezenta directivă stabilește un cadru armonizat pentru reglementarea serviciilor de comunicații electronice, a rețelelor de comunicații electronice, a infrastructurilor și a serviciilor asociate. Directiva prevede sarcini pentru autoritățile naționale de reglementare și stabilește o serie de proceduri care să asigure o aplicare armonizată a cadrului de reglementare pe teritoriul [Uniunii]."

10 Articolul 15 din Directiva 2002/21, care privește procedura de definire a pieței, prevede la alineatele (1)-(3):

„(1) După o consultare publică și o consultare cu autoritățile naționale de reglementare, Comisia adoptă o recomandare privind piețele relevante de produse și servicii (denumită în continuare «recomandarea»). Recomandarea identifică, în conformitate cu anexa I la prezenta directivă, piețele de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice ale căror caracteristici pot justifica impunerea unor obligații de reglementare prevăzute de directivele speciale, fără a aduce atingere piețelor care pot fi definite, în cazul unor afaceri specifice, în dreptul concurenței. Comisia definește piețele în conformitate cu principiile dreptului concurenței.

Comisia revizuiește periodic recomandarea.

(2) Comisia publică până la data intrării în vigoare a prezentei directive orientări privind analiza pieței și evaluarea puterii semnificative pe piață (denumite în continuare «orientările») care sunt conforme cu principiile dreptului concurenței.

(3) Autoritățile naționale de reglementare, ținând seama în cea mai mare măsură de recomandare și de orientări, definesc piețe relevante corespunzătoare circumstanțelor naționale, în special piețele geografice relevante de pe teritoriul lor, în conformitate cu dreptul concurenței. Autoritățile naționale de reglementare urmează procedurile prevăzute la articolele 6 și 7 înainte de a defini piețele care diferă de cele prevăzute în recomandare."

11 Articolul 16 din Directiva 2002/21, intitulat „Procedura de analiză a pieței", prevede la alineatele (1)-(5):

„(1) În cel mai scurt termen de la adoptarea recomandării sau a oricărei actualizări a acesteia, autoritățile naționale de reglementare efectuează o analiză a piețelor relevante, ținând seama în cea mai mare măsură de orientări. Statele membre se asigură că analiza este efectuată, după caz, în colaborare cu autoritățile naționale în domeniul concurenței.

(2) Atunci când, în conformitate cu articolul 16, 17, 18 sau 19 din Directiva 2002/22/CE (Directiva privind serviciul universal) sau în conformitate cu articolul 7 sau 8 din Directiva 2002/19/CE (Directiva privind accesul), autoritatea națională de reglementare [denumită în continuare «ANR»] trebuie să se pronunțe asupra impunerii, menținerii, modificării sau eliminării unor obligații pentru întreprinderi, aceasta

stabilește pe baza analizei pieței prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol dacă piața în cauză este efectiv concurențială.

(3) Atunci când o [ANR] stabilește că o piață este efectiv concurențială, aceasta nu impune sau nu menține niciuna dintre obligațiile de reglementare specifice prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol. Atunci când există deja obligații de reglementare specifice sectorului, [aceasta] retrage obligațiile impuse întreprinderilor de pe piața în cauză. Se acordă o perioadă de înștiințare adecvată părților cărora o astfel de retragere a obligațiilor le aduce atingere.

(4) Atunci când o [ANR] stabilește că o piață nu este efectiv concurențială, aceasta identifică întreprinderile cu putere semnificativă pe piața respectivă în conformitate cu articolul 14 și impune acestora obligații de reglementare specifice în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol sau menține ori modifică obligațiile deja existente.

(5) În cazul piețelor transnaționale prevăzute de decizia menționată la articolul 15 alineatul (4), [ANR] competente efectuează împreună analiza pieței, ținând seama în cea mai mare măsură de orientări, și se pronunță în comun asupra oricărei impuneri, mențineri, modificări sau retrageri de obligații de reglementare în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol."

12 În temeiul articolului 15 alineatul (2) din Directiva 2002/21, Comisia a adoptat Orientările privind analiza pieței și evaluarea puterii semnificative pe piață în conformitate cu cadrul comunitar de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (JO 2002, C 165, p. 6, denumite în continuare „Orientările din 2002").

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

13 PTC este unul dintre principalii operatori de telecomunicații din Polonia.

14 La 17 iulie 2006, Prezes a considerat că PTC dispunea de o putere semnificativă pe piața serviciilor de terminare a apelurilor vocale și a decis să impună acestei întreprinderi anumite obligații de reglementare.

15 Acțiunea formulată de PTC împotriva acestei decizii adoptate de Prezes a fost respinsă de instanțele de prim grad și de apel. În cadrul recursului introdus la instanța de trimitere, PTC susține că Orientările din 2002, pe care se întemeiază decizia respectivă, nu îi sunt opozabile, în măsura în care acestea nu au fost publicate în limba polonă în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

16 Sąd Najwyższy exprimă îndoieli cu privire la posibilele consecințe determinate de această lipsă a publicării

17 Această instanță amintește că, anterior, Curtea a statuat că articolul 58 din Actul de aderare din 2003 se opune posibilității ca obligațiile cuprinse într-o reglementare comunitară care nu a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba unui nou stat membru, deși este o limbă oficială a Uniunii Europene, să fie impuse particularilor în acest stat, chiar dacă aceste persoane ar fi putut lua cunoștință de reglementarea respectivă prin alte mijloace(Hotărârea din 11 decembrie 2007, Skoma-Lux, C-161/06, Rep., p. I-10841, punctele 57-59, și Hotărârea din 4 iunie 2009, Balbiino, C-560/07, Rep., p. I-4447, punctul 30).

18 Această jurisprudență determină instanța de trimitere să considere că întreprinderile poloneze de telecomunicații se află într-o situație mai puțin favorabilă decât cea în care se află întreprinderile stabilite în alte state membre decât Republica Polonă, care sunt în măsură să ia cunoștință despre orientări în limba oficială a acestor state.

19 Instanța de trimitere ridică problema dacă formularea „obligații cuprinse într-o reglementare comunitară", utilizată la punctul 51 din Hotărârea Skoma-Lux, citată anterior, are în vedere numai regulamentele și deciziile care, prin ele însele, creează obligații în sarcina particularilor sau dacă aceasta cuprinde și alte acte ale instituțiilor Uniunii care produc efecte asupra drepturilor sau obligațiilor particularilor, care sunt reglementate de dispozițiile din dreptul intern de transpunere a directivelor comunitare. Cu privire la acest aspect, instanța de trimitere arată că, în Hotărârea din 10 martie 2009, Heinrich (C-345/06, Rep., p. I-1659), Curtea pare să fi interpretat în mod extensiv noțiunea „reglementare comunitară", noțiune susceptibilă să cuprindă toate actele instituțiilor Uniunii. De asemenea, instanța de trimitere subliniază că, din Hotărârea din 21 iunie 2007, ROM-projecten (C-158/06, Rep., p. I-5103), pare a rezulta nu numai că actele juridice ale Uniunii care impun obligații particularilor trebuie să facă obiectul unei publicări, ci că, pentru ca o asemenea publicare că fie solicitată, este suficient ca un act să impună o obligație unui stat membru de a efectua o acțiune concretă în privința particularilor.

20 Instanța de trimitere arată că Orientările din 2002 determină așteptări juridice legitime din partea persoanelor a căror situație se încadrează în domeniul lor de aplicare. În plus, adoptarea acestor Orientări de către Comisie ar decurge direct dintr-o obligație prevăzută la articolul 15 alineatul (2) din Directiva 2002/21. Articolul 15 alineatul (3) și articolul 16 alineatul (1) din directivă prevăd că ANR trebuie să „țină seama în cea mai mare măsură" de orientări, atât pentru definirea piețelor relevante, cât și pentru analiza acestora.

21 În aceste condiții, Sąd Najwyższy a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 58 din [Actul de aderare din 2003] permite [ANR] ca, în cadrul analizei pieţelor relevante, să invoce faţă de particularii stabiliţi într-un stat membru [Orientările din 2002], de care trebuie să ţină seama în cea mai mare măsură, potrivit articolului 16 alineatul (1) din [Directiva 2002/21], dacă aceste orientări nu au fost publicate în limba acestui stat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, iar limba respectivă este limbă oficială a Uniunii Europene?"

Cu privire la întrebarea preliminară

22 Prin intermediul întrebării preliminare, instanţa de trimitere solicită, în esenţă, să se stabilească dacă articolul 58 din Actul de aderare din 2003 trebuie interpretat în sensul că se opune posibilităţii ca o ANR să se refere la Orientările din 2002 într-o decizie în care această autoritate impune anumite obligaţii de reglementare unui operator de servicii de comunicaţii electronice, în măsura în care aceste orientări nu au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba statului membru în discuţie, chiar dacă aceasta este o limbă oficială a Uniunii.

23 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie amintit că un principiu fundamental al ordinii de drept comunitare impune ca un act care emană de la autorităţi publice să nu fie opozabil justiţiabililor înainte ca aceştia să aibă posibilitatea de lua cunoştinţă de acesta (Hotărârea din 25 ianuarie 1979, Racke, 98/78, Rec., p. 69, punctul 15).

24 În plus, din articolul 2 din Actul de aderare din 2003 rezultă că actele adoptate înainte de aderare de instituţii sunt obligatorii pentru noile state membre şi se aplică în aceste state din momentul aderării. Totuşi, opozabilitatea actelor respective faţă de persoanele fizice şi juridice din aceste state depinde de condiţiile generale de punere

în aplicare a dreptului comunitar în statele membre, astfel cum acestea sunt prevăzute de tratatele originare și, pentru noile state membre, de însuși Actul de aderare din 2003 (Hotărârea Skoma-Lux, citată anterior, punctul 32).

25 În ceea ce privește regulamentele Consiliului și Comisiei, precum și directivele acestor instituții, care se adresează tuturor statelor membre, din dispozițiile cuprinse la articolul 254 alineatul (2) CE rezultă că acestea produc efecte juridice numai dacă au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (a se vedea în acest sens Hotărârea Skoma-Lux, citată anterior, punctul 33).

26 În plus, actele respective nu pot fi opuse persoanelor fizice și juridice dintr-un stat membru înainte ca acestea din urmă să aibă posibilitatea să ia cunoștință despre actele respective printr-o publicare conformă cerințelor legale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (Hotărârile Racke, punctul 15, și Skoma-Lux, punctul 37, citate anterior).

27 Respectarea acestor principii se impune cu aceleași consecințe atunci când o reglementare a Uniunii obligă statele membre ca, pentru punerea sa în aplicare, să ia măsuri care instituie obligații în sarcina particularilor. Prin urmare, măsurile naționale care, în aplicarea unei reglementări a Uniunii, instituie obligații în sarcina particularilor trebuie să fie publicate pentru ca persoanele interesate să poată lua cunoștință de acestea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 iunie 2002, Mulligan și alții, C-313/99, Rec., p. I-5719, punctele 51 și 52). Într-o asemenea situație, persoanele interesate trebuie deopotrivă să aibă posibilitatea să se informeze cu privire la sursa măsurilor naționale care instituie obligații în sarcina lor. Astfel, trebuie publicate nu numai reglementarea națională, ci și actul de drept al Uniunii care, după caz, obligă statele membre să adopte măsuri care instituie obligații în sarcina particularilor (a se vedea în acest sens Hotărârea Heinrich, citată anterior, punctele 45-47).

28 Pe de altă parte, rezultă din dispozițiile coroborate ale articolului 58 din Actul de aderare din 2003 și ale articolelor 4, 5 și 8 din Regulamentul nr. 1 că o publicare conformă cerințelor legale a unui regulament al Uniunii, în ceea ce privește un stat membru a cărui limbă este o limbă oficială a Uniunii, trebuie să cuprindă publicarea acestui act, în această limbă, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (Hotărârea Skoma-Lux, citată anterior, punctul 34).

29 Astfel, Curtea s-a pronunțat în sensul că articolul 58 din Actul de aderare din 2003 se opune posibilității ca obligațiile cuprinse într-o reglementare a Uniunii care nu a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba unui nou stat membru, în condițiile în care această limbă este o limbă oficială a Uniunii, să fie impuse particularilor în acest stat, chiar dacă aceste persoane ar fi putut lua cunoștință de reglementarea respectivă prin alte mijloace (Hotărârile Skoma-Lux, punctul 51, și Balbiino, punctul 30, citate anterior).

30 În lumina jurisprudenței amintite la punctele 23-29 din prezenta hotărâre, inspirată de principiile securității juridice și nediscriminării, trebuie să se examineze dacă, prin conținutul acestora, Orientările din 2002 impun obligații particularilor. În ipoteza unei asemenea situații, în lipsa unei publicări în limba polonă în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, aceste orientări ar fi inopozabile particularilor din Polonia.

31 Articolele 15 și 16 din Directiva 2002/21, care se adresează în mod expres ANR, constituie temeiul juridic al Orientărilor din 2002. Acestea din urmă orientează ANR în cadrul definirii și al analizei piețelor relevante, pentru a stabili dacă aceste piețe trebuie supuse unei reglementări *ex ante*. Astfel, potrivit punctului 1 din orientări, acestea enunță principiile pe care autoritățile trebuie să își întemeieze analiza cu privire la piețe și la concurența efectivă, în aplicarea cadrului de reglementare comun privind comunicațiile electronice. Punctul 6 din orientările respective arată de asemenea că acestea au ca scop să orienteze ANR în exercitarea noilor responsabilități pe care le au în materie de definire a piețelor și de evaluare a puterii semnificative pe aceste piețe

(Hotărârea din 3 decembrie 2009, Comisia/Germania, C-424/07, Rep., p. I-11431, punctele 75 și 76).

32 Orientările din 2002 conțin, în primele trei secțiuni, o expunere sintetică a metodelor și a criteriilor utile pentru definirea pieței, pentru evaluarea puterii manifestate pe aceasta și pentru desemnarea întreprinderilor cu putere semnificativă pe piață. În esență, este vorba despre un rezumat al jurisprudenței în materie, completat cu o prezentare a trei comunicări ale Comisiei care au făcut obiectul unei publicări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba polonă, și anume Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței (JO 1997, C 372, p. 5, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 60, precum și ediția specială a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene* în limba polonă, volumul 1, capitolul 8, p. 155), Liniile directoare privind aplicarea normelor comunitare de concurență în sectorul telecomunicațiilor (JO 1991, C 233, p. 2, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 5, precum și ediția specială a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene* în limba polonă, volumul 1, capitolul 8, p. 43) și, respectiv, Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor de concurență acordurilor de acces în sectorul telecomunicațiilor (JO 1998, C 265, p. 2, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 124, precum și ediția specială a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene* în limba polonă, volumul 1, capitolul 8, p. 255).

33 Ultimele trei secțiuni au în vedere mai direct punerea în aplicare a Directivei 2002/21. A patra secțiune, intitulată „Impunerea, menținerea, modificarea sau eliminarea unor obligații în temeiul cadrului de reglementare", urmărește să dea ANR indicii cu privire la măsurile care trebuie luate în urma analizei caracterului concurențial al pieței. A cincea și a șasea secțiune privesc, pe de o parte, puterile de investigare și procedurile de cooperare în vederea analizării pieței și, pe de altă parte, procedurile de consultare și de publicare privind proiectele de decizii ale ANR. În plus față de o trecere în revistă a dispozițiilor pertinente ale cadrului de reglementare aplicabil, aceste trei secțiuni urmăresc să precizeze funcționarea mecanismelor de cooperare între ANR, autoritățile naționale de concurență și Comisie.

34 Din aceste elemente reiese că Orientările din 2002 nu conțin nicio obligație susceptibilă să poată fi impusă, direct sau indirect, particularilor. Prin urmare, lipsa publicării acestor orientări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba polonă nu se opune ca ANR din Republica Polonă să facă referire la acestea într-o decizie adresată unui particular.

35 Pe de altă parte, trebuie arătat că orientările menționate au fost publicate în 2002 în seria „C" a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*. Or, spre deosebire de seria „L" a acestuia, seria „C" nu are ca obiect publicarea actelor cu forță juridică obligatorie, ci doar a informațiilor, a recomandărilor și a avizelor privind Uniunea.

36 Cu toate acestea, PTC consideră că, întrucât aceleași orientări au fost publicate în 2002 în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, în conformitate cu articolul 58 din Actul de aderare din 2003, acestea trebuiau publicate deopotrivă în limbile oficiale ale noilor state membre, printre altele, în limba polonă.

37 Trebuie însă arătat că articolul 58 din Actul de aderare din 2003 nu impune Consiliului, Comisiei sau Băncii Centrale Europene să traducă în cele nouă limbi noi, enumerate în cuprinsul acestui articol, toate actele instituțiilor și ale Băncii Centrale Europene adoptate înainte de aderarea noilor state membre. Articolul menționat, care reglementează regimul lingvistic și condițiile de publicare a actelor adoptate înainte de aderare de instituții și de Banca Centrală Europeană, se limitează astfel să prevadă că, printre aceste acte, numai cele ale căror texte au fost redactate în limbile noilor state membre care reprezentau limbi oficiale ale Uniunii sunt autentice, din momentul aderării, în aceleași condiții ca și textele redactate în alte limbi oficiale, și sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în cazul în care acestea din urmă au făcut obiectul unei asemenea publicări. Astfel, articolul menționat presupune ca statele membre și instituțiile să recurgă la o selecție de acte care trebuie să facă obiectul unei publicări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și nu exclude posibilitatea ca

anumite acte să nu fie publicate. Prin urmare, articolul 58 din Actul de aderare din 2003 nu ar impune publicarea în Jurnalul Oficial a versiunii în limba polonă a Orientărilor din 2002.

38 În definitiv, trebuie subliniat că, deja, Curtea a înlăturat existența unui principiu general al dreptului Uniunii în temeiul căruia tot ceea ce ar putea afecta interesele unui cetățean al Uniunii trebuie să fie redactat în limba sa în orice circumstanțe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 septembrie 2003, Kik/OAPI, C-361/01 P, Rec., p. I-8283, punctele 82 și 83).

39 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 58 din Actul de aderare din 2003 trebuie interpretat în sensul că nu se opune posibilității ca o ANR să se refere la Orientările din 2002 într-o decizie în care această autoritate impune anumite obligații de reglementare unui operator de servicii de comunicații electronice, în pofida faptului că aceste orientări nu au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba statului membru în discuție, chiar dacă aceasta este o limbă oficială a Uniunii.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolul 58 din Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană trebuie interpretat în sensul că nu se opune posibilității ca o autoritate națională de reglementare să se refere la Orientările Comisiei privind analiza pieței și evaluarea puterii semnificative pe piață în conformitate cu cadrul comunitar de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice într-o decizie în care această autoritate impune anumite obligații de reglementare unui operator de servicii de comunicații electronice, în pofida faptului că aceste orientări nu au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba statului membru în discuție, chiar dacă aceasta este o limbă oficială a Uniunii.

Semnături